

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Bűrös és Társa Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság (1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése, valamint a felperes által a másodfokú eljárás során 3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

A kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes számítástechnikai eszközök és szoftverek beszerzése tárgyában közbeszerzési eljárást folytatott le. A részajánlatot elbíráló 120 db. PC munkaállomás beszerzésére vonatkozó döntése ellen az ajánlattevő (a

továbbiakban: kérelmező) jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyre észrevételét írásban a beszerzés lebonyolítója a Kereskedelmi Kft. terjesztette elő személyesen, aki jelen volt a döntőbizottsági eljárásban a megtartott tárgyaláson is. A jogi képviseleti jogosultságát nem igazolta, míg a tárgyaláson jelenlévő ügyvéd a lebonyolító észrevételében foglaltakat a felperes nyilatkozataként tartotta fenn, majd tárgyalás megtartását követően csatolta a meghatalmazását a felperes jogi képviselőjére és a megbízási szerződését. A megbízási szerződés értelmében a felperes jogi képviselőjére 80.000 Ft/óra + 20% ÁFA munkadíjat tartozik fizetni, de összesen 80.000 Ft + ÁFA összegű költség (ügyvédi munkadíj) megtérítésére tartott igényt a Közbizottságról szóló 2003. évi CXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 341.§-ának (7) bekezdése alapján.

Az alperes a számú határozatával a jogorvoslati kérelmet elutasította, és a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdése alapján kötelezte a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 Ft eljárási költséget, ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk viselik. Az igazgatási szolgáltatási díj viselése kérdésében a határozat rendelkezést nem tartalmaz, csupán az indokolási részéből állapítható meg, hogy annak viselésére a kérelmezőt kötelezte. Határozatának az eljárási költségre vonatkozó rendelkezését azzal indokolta, hogy a becsatolt megbízási szerződés az ügyvédi munkadíjról szabad megállapodás tárgya, amely az ügyvéd és az ügyfél között irányadó. Ennek teljes összegét a jogorvoslati eljárásban nem lehet áthárítani az alaptalan jogorvoslati kérelmet benyújtó személyre, és az is nyilvánvaló, hogy az ajánlatkérő sem viselheti ezt az eljárási költséget teljes egészében, ezért 20.000 Ft+20% ÁFA, azaz 24.000 Ft munkadíjra mérsékelte figyelembe véve, hogy az ajánlatkérő nevében a jogi képviselő beadványt nem készített, csak a tárgyaláson vett részt. A jogorvoslati eljárás során kifejtett tevékenységét, a felkészülésre és a tárgyaláson való részvételét úgy értékelte, hogy a megállapított összeg elegendő.

A felperes keresetében az alperesi határozat felülvizsgálatát csak a költség vonatkozásában kérte. Álláspontja szerint az alperes a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdése alapján az indokolatlanul magas ügyvédi munkadíj mérséklésére jogosult, ezért elsődlegesen az ügyvédi munkadíj indokolatlanul magas voltát kellett volna alátámasztania. Jogszabályellenesnek vélte a határozat indokolásában kifejtetteket, mely szerint az ügyvédi munkadíj teljes összege nem hárítható át az alaptalan jogorvoslati kérelmet benyújtó félre, ugyanis a jogszabály éppen ennek ellenkezőjét tekinti alapfeltételnek. Az ügyvédi iroda az általa általánosan alkalmazott óradíj alsó határát képező óránként nettó 30.000 Ft-ból kiindulva, 3 órát el nem érő időfordítást vételezve határozta meg az ügyvédi munkadíjat. A jogorvoslati kérelemre vonatkozó ajánlatkérői észrevételt teljes egészében az ügyvédi iroda, mint az eljárást bonyolító Kft. általános és közbizottsági eljárásban a jogi képviselőt ellátó ügyvédi iroda készítette el, amint azt a felperes és az iroda között létrejött és az alperes rendelkezésére álló megbízási szerződés is tartalmazza, csak annak benyújtása történt a bonyolító cég által. Ezt követte a tárgyalásra történő felkészülés, az ajánlatkérő és a bonyolító képviselőjével történő konzultáció lefolytatása, majd a tárgyaláson történő részvétel. A tárgyalás mintegy

két órát vett igénybe, az ügyvédi irodának a képviselet ellátásával kapcsolatban folytatott tényleges tevékenysége meghaladta a négy órát. E körben az alperes semmilyen vizsgálatot nem folytatott le, így határozata nem tényadatokon alapul. A jogorvoslati kérelemben megjelölt ügyvédi munkadíj mértékét megalapozottnak, a ténylegesen végzett tevékenységgel összhangban állónak tartotta, arra külön is utalva, hogy az ügyvédi munkadíj meghatározásának alapjául szolgáló óradíj nem minősíthető a piacon általánosan alkalmazott és a piaci szereplők által elfogadott felső kategóriába tartozónak.

Az alperes érdemi nyilatkozatában fenntartotta a határozatában kifejtett indokolását.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson kívül meghozott ítéletében az alperes határozatát részben megváltoztatta, a felperesnek fizetendő eljárási költség összegét 50.000 Ft+20% ÁFA, összesen 60.000 Ft összegre emelte fel. Megállapította, hogy az eljárás során le nem rótt 16.500 Ft kereseti illeték összegének a felét a magyar állam köteles viselni az alperesre eső rész vonatkozásában, míg a felperesi rész vonatkozásában a felperest kötelezte 8.250 Ft kereseti illeték megfizetésére. Megállapította, hogy ezt meghaladóan a felek minden költséget saját maguk viselnek. Ítéletének indokolásában a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdésére alapozva osztotta a felperesi álláspontot a tekintetben, hogy nincs olyan jogszabály és az alperes sem jelölt meg olyan jogszabályhelyet, amely alapján ne lehetne áthárítani az eljárási költség teljes összegét a vesztes félre. A Kbt. 341.§-ának (7) bekezdése szerint a vesztes félre csak azt az összeget nem lehet áthárítani, amely indokolatlanul magas. Helytálló ugyan az az alperesi hivatkozás, hogy nincs olyan rendelkezés, amely meghatározná mi minősül indokolatlan magas eljárási költségnek, azonban a bíróság álláspontja szerint ehhez nem szolgálhatnak támpontul a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendeletben foglaltak, hiszen az abban foglalt rendelkezések csak a bírósági eljárásban érvényesek, és még ott is csak akkor, ha nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri. Az alperes által meghivatkozott jogszabály is a megbízásban foglalt összeget tekinti elsődlegesnek. A bíróság megítélése szerint nem a hivatkozott IM. rendelet szerint kell megítélni, hogy mi minősül indokolatlan magas eljárási költségnek, hanem a „piaci” árakat és az elvégzett munkát kell figyelembe venni annak mérlegelésekor. Az elvégzett munka vonatkozásában az alperesi álláspontot osztotta, azaz csak a nem egészen két órás (1 óra 40 perc) tárgyalási részvételt tekinti bizonyíthatónak. A közigazgatási iratok között elfekvő észrevételen a lebonyolító pecsétje és aláírása található, azon ügyvédi iroda nem szerepel. Az igazolhatóan elvégzett jogi munkával a rendelkező részben foglalt összeget tartotta arányban állónak tekintettel arra is, hogy nem ritka az ennél jóval magasabb óradíj sem. Jó példa erre, hogy a jelen ügyben kötött megbízási szerződésben is lényegesen magasabb összeg van feltüntetve (80.000 Ft/óra+ÁFA).

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását kérte. Előadta, hogy mérlegelési jogkörben eljárva állapította meg a munkadíjat, és nem a 32/2003. IM. rendelet szabályai alapján. Fenntartotta, hogy a teljes megbízási díjat nem lehet

áthárítani másra, nem a piacon lévő megbízási díjakhoz kell igazítani azt, amikor saját hatáskörében mérsékel, mivel az nem a piaci árak függvénye, hanem a ténylegesen elvégzett munka alapján határozza meg annak mértékét, amelyet a vesztes ellenérdekű fél, az alaptalan jogorvoslati kérelmet benyújtó fél köteles viselni. A mérlegelési jogkörben hozott döntését határozatában megindokolta. Fenntartotta, hogy a megbízási szerződés polgári jogi jogviszony, azaz a fél és az ügyvéd között jött létre, e szerződés az abban rögzített díjak nem alkalmazhatóak a hatósági eljárásban. A kérelmező ugyanis nem volt szerződő fél az ügyvédi megbízási szerződésben, mint az alperes sem, ezért a jogszabály értelmében a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdésre figyelemmel mérlegelési jogkörében mérsékelhette a megbízási szerződésben foglalt díjat.

A felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben a kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú ítélet, valamint az alperesi határozat megváltoztatását és a jogorvoslati eljárásban a kérelmező által viselendő eljárási költség összegét 80.000 Ft+ÁFA összegben kérte megállapítani. Álláspontja szerint iratellenes az alperesi határozat megállapítása, mely szerint a jogi képviselő beadványt nem készített, csak a tárgyaláson vett részt, ugyanis a beszerzés lebonyolítója nevében benyújtott észrevétel elkészítése az ügyvédi iroda feladata volt, ami felkészülést igényelt. Megismételte a kereseti kérelmében foglaltakat a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdésben foglaltak alkalmazásával kapcsolatosan. Álláspontja szerint amennyiben a Kbt. 341.§-ának (6) bekezdése alapján az eljárási költség részét képező ügyvédi költség összegére vonatkozóan bizonyíték áll rendelkezésére (jelen esetben az ügyvédi megbízási szerződés) ennek alapján kell az eljárási költség megállapításakor kiindulni, csak az indokolatlanul magas eljárási költség összege mérsékelhető, ami önmagában nem jelent mérlegelési jogkört az alperes számára. Ilyen rendelkezés nem lévén, nincs jogalap az adott költségtényező reális piaci összegétől történő eltérítésére, jogszabályi rendelkezéssel alá nem támasztott mérlegelés útján.

Az alperes a csatlakozó fellebbezésre tett ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezés elutasítását kérte és perköltségre igény tartott. Fenntartotta, hogy a felperes tévesen értelmezi a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdésében foglalt rendelkezést, az általa kért 80.000 Ft+ÁFA munkadíj magas, nem áll arányban a felperes által kifejtett tevékenységgel. A felperes korábban a lebonyolító, gazdálkodó szervezet jogi képviselőjeként járt el, pótlólag csatolta a megbízási szerződést, amelyet az ajánlatkérő írt alá, ezért helyesen hivatkozott arra, hogy a jogorvoslati eljárásban érvényesíteni kívánt ügyvédi munkadíjat mérsékelheti. Nem a piaci árat köteles figyelembe venni, hanem az elvégzett munka alapján állapítja meg a hatósági eljárásban figyelembe vehető ügyvédi munkadíjat. Ennek során a már becsatolt megbízási szerződés, vagy szóbeli nyilatkozat bizonyos kiindulási pontot jelent a hatóság számára, azonban a Kbt. 341.§-ának (7) bekezdésének a rendelkezésére figyelemmel a hatóság számára nem kötelező, még akkor sem, ha jelen esetben nincs olyan jogszabály, mint amilyen a fellebbezésben is hivatkozott 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet, amely a bírósági eljárásban irányadó.

A felperes az előkészítő iratra tett észrevételében fenntartotta csatlakozási fellebbezésében kifejtetteket.

Az alperes fellebbezése alapos, a felperes csatlakozó fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból, okszerűtlen következtetést vont le, döntésével a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A Kbt. 341.§-ának (6) bekezdése tételesen rögzíti a jogorvoslati eljárásban figyelembe vehető költségeket, ide sorolva az ügyfelet képviselő ügyvéd készkiadásait, megbízási díját is, melynek összegét a (7) bekezdése szerint általában az érintett ügyfél, az eljárás egyéb résztvevője által bemutatott bizonyítékok alapján, ha pedig ez nem lehetséges, az érintett írásbeli nyilatkozata alapján kell megállapítani. E rendelkezés azt is kimondja, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság az indokolatlanul magas eljárási költség összegét mérsékelheti, azonban döntését indokolni köteles.

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 9.§-ának (1) bekezdése szerint, az ügyvédet a tevékenységéért megbízási díj és költségértéítés illeti meg, a (2) bekezdése értelmében az ügyvédi megbízási díj szabad megállapodás tárgya.

Az idézett jogszabály értelmében az alperes helytállóan foglalt állást a tekintetben, hogy a megbízási díj az ügyfél felperes és jogi képviselője között létrejött megállapodás, amennyiben indokolatlanul magas azt nem köteles elfogadni, jogszabályi felhatalmazás alapján mérlegelési jogkörben leszállíthatja. Az alperes e jogszabályi felhatalmazás alapján, az elvégzett munkával arányosan állapította meg a munkadíjat, mely nem ellentétes az általánosan elfogadott ügyvédi munkavégzés díjazásával.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a jogorvoslati eljárásban - bár a meghatalmazás utólagos csatolásával - a felperest ügyvéd képviselte, és ezért a megbízási szerződés szerint 80.000 Ft/óra + 20% ÁFA megbízási díjban állapodtak meg. A felperes azonban összesen 80.000 Ft + ÁFA ügyvédi költséget igényelt, vagyis nem a szerződés szerinti megbízási díjat, hanem a saját mérlegelése szerinti 1 órás munkadíjra tartott igényt, ezzel szemben az elsőfokú bíróság a tárgyalási részvételt - 1 óra 40 percet - tekintett bizonyítottnak, így ellentmondásosan, megalapozatlan szubjektív megítéléssel mérlegelte felül az alperes döntését.

A csatlakozó fellebbezési kérelemben kifejtett felperesi állásponttal a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet. A Kbt. 341.§-ának (6) bekezdésében foglalt rendelkezés nem biztosít alanyi jogot a pernyertes ügyfélnek arra, hogy az eljárással felmerült költségei teljes mértékben megtérüljenek. Ha tehát a nyertes ügyfél igazoltan 80.000 Ft/óradíjnak megfelelő ügyvédi munkadíjban állapodott meg a jogi képviselőjével, ez nem jelenti azt, hogy a hatóságnak ilyen összegű ügyvédi munkadíjat kellene megítélnie, ha az nem áll arányban az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A hatóságot a mérlegelési jog természetesen ilyenkor is megilleti.

Nem jogszabálysértő tehát, ha a hatóság a fél és jogi képviselője igazolt megállapodásától eltérően, - analóg módon a kifejtett tevékenység alapján a bírósági eljárásban megállapítható

ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelettel (R.) szabta keretek között -, mérlegeléssel a megállapodottnál alacsonyabb összegben határozza meg az ügyvédi munkadíjat. Az ügyvédi munkadíj megállapításánál ugyanis arra is figyelemmel kell lenni, hogy milyen volt a kifejtett ügyvédi tevékenység idő- és munkaigényessége, színvonala. Más oldalról figyelemmel kell lenni arra is, hogy a kirívóan magas összegben, a kifejtett munkavégzés mértékétől aránytalanul eltérő ügyvédi munkadíj sértheti a társadalom értékítéletét.

A fentiekben kifejtett szempontokat a jelen ügyre konkretizálva a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes jogi képviselője a jogorvoslati eljárásban, azon kívül, hogy részt vett a tárgyaláson és a felperes nyilatkozataként fenntartotta a lebonyolító cég előkészítő iratát, ezen túlmenő tevékenységet nem fejtett ki. A közbeszerzési eljárás lebonyolítójával létesített megbízási jogviszony alapján kifejtett tevékenységet nem számolhatja el a felperes javára is külön díjazással, ezért a Fővárosi Ítéltábla úgy találta, hogy az elsőfokú bíróság okszerűtlenül emelte fel a felperes javára megítélt költséget.

A költség összegének ilyen megállapítása jogszabálysértő, mert az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyta a Pp. 339/B.§-ának rendelkezését, melynek az alperes határozata megfelelt, ugyanis a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a mérlegelés okszerűsége kitűnik, felülmérlegelésre pedig, az elsőfokú bíróságnak nem volt jogszabályi lehetősége.

A kifejtettek alapján osztotta a másodfokú bíróság az alperes fellebbezésében foglaltakat, rámutatva arra, hogy a jogorvoslati eljárásban megállapított költség megváltoztatására akkor kerülhet sor, ha a bíróság olyan új tény vagy körülményt állapít meg, amely annak módosítását indokolja, ilyen tény vagy körülmény azonban az elsőfokú bírósági eljárásban nem merült fel.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Az alperesnek az első és másodfokú eljárásban a jogi képviseletével, és annak kifejtett tevékenységével felmerülő költségei megfizetésére a felperest a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a R. 3.§-ának (2) bekezdés és (5) bekezdésében megállapítható munkadíjra tekintettel.

A felperes személyes illetékmentessége folytán a kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

, 2008. évi február hó 28. napján

**Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, dr. Losonczy Erzsébet s.k. előadó bíró,
Huszárné dr. Oláh Éva s.k. bíró**

A kiadmány hitelűl: